

Megjelenik minden hó 1-en és 15-en.

A budapesti borbély, fodrász és parókakészítő ipartestület, a budapesti borbély- és fodrász betegsegélyző és temetkezési egyesület, s a budapesti fodrászsegédek betegsegélyző pénztárának hivatalos közlönye.

FODRÁSZ ÚJSÁG

FODRÁSZOK és BORBÉLYOK SZAKKÖZLÖNYE

Előfizetési díj: Egész évre 8 K. Fél évre 4 K. Negyedévre 2 K. Egyes szám ára 40 fill. Kapható a kiadóhivatalban.	Szerkesztőség: VII., Csengery-utca 25. sz. II. 19. A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez címezendők.	Kiadóhivatal: VII., Vörösmarty-utca 17. sz. Minden pénzbeli küldemények, hirdetések, felszólamlások a kiadóhivatalhoz intézendők.
---	--	---

➡ Az ipartestület tagjai a lapot díjmentesen kapják. ➡

Diadalunk.

(P.) Ipartestületünk szorgos kérelmei, memorandumai, végre meghallgatást nyertek s diadalt arattunk, az eddigi igaztalan miniszteri vélemények fölött s kimondatott, hogy **a fürdő fodrásza is önálló iparüzésnek tekintendő.**

Hála ipartestületünk szorgalmas sürgetéseinek s fölterjesztéseinek, hála az érdemdes Országos iparegyesület pártoló fölterjesztésének s hála az önképző kör memorandumának, ezután nem fognak mint most némely fürdőben a fürdő szolgál, munkaszüneti időben is konkurenciát teremteni. Hanem meg kell felelniök az 1884. évi XVII. t. c. követelményeinek. Iparigazolványt kell szerezniök s ha nem képesített iparosok, akkor a fenti törvény kivánalma szerint üzletvezetőt kell tartaniök.

S ha a fürdő vállalatok az 1884. évi XVII. t. c. 1. §-ának engedélyével élnek s ezt a jogot igénybe is veszik, akkor viselniök kell ezen jog kötelezettségét is. Majd fizetni fogják iparengedélyük után, úgy mint a többi fodrász iparos a jövedelmi adót, községi adót, pótagót stb. mindenféle kisiparosokat nyomó terheket, majd akkor tisztességesebb lesz a fürdő fodrászának konkurenciája.

Hálával lehetünk Nagyméltóságú Láng Lajos kereskedelmi miniszter ur iránt, aki igazán szíven viseli a kisipar jóvoltát s eltérve elődeitől nem a tőkét nézi, hanem az igazat.

Kinél a jogos kérés, az igaz panasz nem talált süket fülekre.

Azt hiszem, minden szaktársam helyeslésével

találkozik azon indítványom, hogy ipartestületünk előljáróságát kérjük fel, hogy a borbélyok és fodrászok nevében egy köszönő irat küldessék Láng Lajos öméltóságához.

Ilyen kereskedelmi miniszter kell az iparosoknak, akkor van ipari miniszterünk, kitől bizalommal várhatjuk a kisiparosság bajainak jogorvoslását: az ipartörvény módosítását.

Hogy szaktársaim hü képét lássák jelen diadalunknak, alább szó szerint közöljük a miniszter rendeletét, melyet valamennyi magyarországi törvényhatósághoz küldött:

„Elém terjesztett panasz következtében tudomasomra jutott, hogy a fürdővállalatoknál működő borbélyok és fodrászok a közönséget a törvényes munkaszüneti napokon délután is rendszerint kiszolgálják, miáltal a többi jogosult borbély és fodrásziparosokat, kik üzleteiket folyó évi június hó 13-án 28559. szám alatt kiadott rendeletem II. A. 3. a. pontja értelmében munkaszüneti napokon déli 12 órakor bezárni tartoznak, érzékenyen megkárosítják.

Erre való tekintettel a belügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök urral egyetértőleg értesitem Cimet, miszerint a fürdővállalatoknál alkalmazott borbélyok és fodrászok munkája a fürdővállalattól független, önálló iparüzésnek tekintendő s csakis arra megfelelő képesítéssel és iparigazolvánnyal bíró iparos által, illetve megfelelő üzletvezető alkalmazása mellett gyakorolható, mihez képest a vasárnapi munkaszünet szempontjából ezen

Értesítés. A raktár-szövetkezet igazgatósága értesíti a t. tagokat, hogy az 1902. évre részvények után járó osztalékot és már teljesen befizetett üzletrészeket a befizetett üzleti könyvek visszaadása mellett, minden kedden és pénteken a szövetkezet pénztáránál felvehetik.

munkálatok tekintetében is az idézett rendelet II. A. 3) a. pontja irányadó.

Felhivom ennél fogva Cimet, utasítsa a törvényhatóság területén levő összes elsőfoku iparhatóságokat, miszerint figyelmeztessék a hatóságuk alá tartozó területen fennálló fürdővállalatok tulajdonosait, illetve az azokban működő borbélyokat és fodrászokat, hogy amennyiben a borbély és fodrász iparra megfelelő iparigazolvánnyal és képesítéssel nem bírnának, ezen hiányt legkésőbb folyó évi augusztus hó 31-ig bezarólag pótolni, vagyis a *szükséges iparigazolványt megszerezni* annyival is inkább el ne mulasztják, mivel ellenkező esetben ellenök az 1884. XVII. törvénycikk 156. §. a) pontja alapján a borbély és fodrász-ipar jogosultságon gyakorlása miatt kihágási eljárás fog folyamatba tétetni.

Ugyancsak figyelmeztetendők fennevezettek arra is, hogy az általuk teljesített borbély és fodrászmunka tekintetében szintén a fentidézett rendelet II. A. 3. a) pontja irányadó, az elsőfoku rendőrhatalóságok pedig utasítandók, hogy a fürdővállalatoknál működő borbélyokat és fodrászokat kellőleg ellenőrizzék s a mennyiben arról győződniek meg, hogy azok az előzetes figyelmeztetés dacára a közönséget a munkaszüneti napokon az iparukra nézve az idézett rendelet II. A. 3. a) pontjában megállapított zárórán túl is kiszolgálják, a mulasztók ellen az 1891. XIII. törvénycikk 6. §-a alapján kellő szigorral járjanak el.

Mivel ezen rendelet minden irányba kielégíti szaktársaim óhaját s kívánalmát, ezek után tárgytalanná vált lapunk múlt számában bejelentett mozgalom megindítása.

Mert csak ezt akartuk elérni.

De ezen rendejelthez ragaszkodni fogunk, követelni fogjuk, hogy ennek érvényt is szerezzenek s hogy ezt senki meg ne döntse.

Ha lenne miniszter, aki ismét a tőke felé hajlana, mi mindannyian felemeljük szónkat s tiltakozni fogunk a kizsákmányolás ellen.

Ezen rendelet egy lépés iparunk tisztessége, tisztelete felé, s nem fogjuk engedni a vissza lépést, mi becstelenítése volna iparunknak.

Jelen pillanatban szívünk őszinte óhajával nem kiálthatunk mást, mint hogy *„Éljen Láng Lajos ker. miniszter ur ő méltósága.”*

Ipartörvény módosítása.

(P.) Sokat irtunk már erről, de nem eleget arra, hogy megszűnjünk sürgetni az ipartörvény revízióját.

Örömmel értesültünk arról, hogy a kereskedelmi miniszter elfogadta Sztéryni József miniszteri tanácsosnak az

ipartörvény módosítására vonatkozó alaptervét és ez alapon Sztérynit a revízió elkészítésével megbízta.

Sztéryni József kodifikáló-bizottság létesítését hozta javaslatba, melyben a kis és nagy ipar, valamint a munkások érdekeit képviselő országos egyesületnek küldöttei fognak helyet foglalni.

Nagyon helyes, hogy az érdekelt felek is meghallgatást nyernek csak félő, hogy azok az országos egyesületek, nem tudnak hű képét adni, a kisipar nyomoruságos állapotáról s arról a vágyukról, hogy mily irányban volna üdvös az ipartörvényt megváltoztatni.

Ezen kívánalmakat és bajokat legjobban az ipartestületek tudnák elmondani, sőt többször el is mondták már, irásba foglalva ott fekszik a miniszterium poros aktái között az ipartestületek országos kongresszusának határozatai, fölterjesztései és kérelmei.

Ugy látszik ezek figyelmen kívül maradnak, félő, hogy azon kodifikáló-bizottságba, majd csak egy pár királyi tanácsos és gyáros, még talán néhány socialis munkás vezér fog helyet foglalni, kik csak annyit tudnak a kisiparosok bajairól, hogy ezeknek a háta igen jó magaslat a föltűnés és kitűnőség (!) elérésére.

Az ipartörvény revíziójánál ha figyelmen kívül hagyatik az ipartestületek országos kongresszusán hozott határozat, ha nem ily alapon fog ez revídiáltatni, akkor kárba vész az egész munka, mert a kisiparosságon segítve nem lesz.

Az ipartörvény revíziójának egyik legfontosabb, leglényegesebb szempontja az legyen, hogy a törvény intézkedjék a leendő iparos kellő képesítésének ellenőrzése iránt.

A kisiparosok általánosan vissza óhajtják a régi céheket.

Azok a régi jó céhek, a melyek copfos hagyományaik mellett is az iparvédelemről jobban gondoskodtak mint a mai modern és liberális ipartörvény, mely a kisipar fejlődését nemcsak előbbre nem vitte, hanem hanyatlását idézte elő.

Az 1884. évi XVII. t. c. 1. §-a megengedi, hogy a magyar korona országainak területén minden nagykoru, vagy nagykorunak nyilvánított egyén, nemre való tekintet nélkül, bármely iparágat önállóan és szabadon gyakorolhat, persze ezen törvény korlátai között.

S mik azok a korlátok? Hogy üzletvezetőt kell tartani.

Ki ellenőrzi azt? Talán a hatóság? Eszeágában sincs. Ő illő díjért kiadja az iparigazolványt, mit törődik ő tovább vele, vagy ugyan ki törődik a kisiparral? Még annyira sem törődnek, hogy értesítést küidenének az illető ipartestületnek, hogy N. N. nem képesített, hölgy vagy ur az ipart X. Y. üzletvezetővel óhajtja folytatni. Így az ipartestületeknek sincs módjukban ellenőrizni, hogy tényleg az illető üzletvezető ott van-e.

A napokban olvastam az ujságban, hogy megcsiptek egy körjegyzőt, a ki rendszeresen üzte a zugirászatot, aki boldog és boldogalannak, kinek volt egy koronája megirta a kérvényét akár a magas miniszteriumhoz is.

Az illető körjegyzőt elrettentő példaadásul — alaposan elfogják porolni, megbüntetik, lezárlják, mert bele mert kontárkodni a fiskálisok mesterségébe s oly piszkos konkurenciát csinált, hogy oly munkát, melyért az ügyvéd 10 koronát kér, ő egy koronáért elvégezte.

Olvastam már azt is, hogy valaki valami ártatlan házi szerrel segített embertársain és lezárlták kuruzslásáért.

Helyes, ezek jól, vagy rosszul bele kontárkodnak az ügyvédek és orvosok mesterségében, ők azért tanultak,

Eredeti ROXO borotvák és élfínomító kövek egyedül ZAORÁL JÁNOS-nál kaphatók.

azért szerezték meg diplomájukat, hogy ez kenyerüket biztosítja.

De ha ez helyes, ha ezt a törvény is ellenőrzi s az ellene vétőket bünteti, miért nem nyer ilyen védelmet a kisiparos mester — levele, miért lesz az közpréda?

Hol itt az igazság?

Ha az ipartörvény revíziója igazán a kisiparosság jóvoltáért készül, akkor feltétlenül meg kell követelni a képesítést, mert e nélkül csődbe jut ez a néhány százezer kisiparos, kik pedig jó médiumai voltak az állam fenntartó gépezetnek.

Sőt a törvénynek oda kell hatni, hogy csak képzett és a mesterségüket igazán értő iparosok foglalják el az iparos pályát. Mert csak így fog föllendülni a kisipar, csak így lesz megelégedett kisiparosai ez országnak.

A tanonc és segéd munkások kiállítása.

A kereskedelmi miniszter intézkedése folytán, e hó 20-án Szt.-I-tván napján a városligeti iparcsarnokban tanonc és segéd munkások kiállítása megnyitott. Első kísérletnek elég jól sikerült, miután ugy a kiállító száma, valamint az általuk kiállított tárgyak a magyar ipar fejlődését tanusítják. De már a rendezésre vonatkozólag meg látszik, hogy azt jobbra hivatalnok emberek teljesítették, mert oly összevisszaságban vannak a tárgyak elhelyezve, hogy egy-egy iparágról teljes lehetetlenség egy helyes áttekintést szerezni, olyannyira, hogy még a bíráló bizottságnak is elég munkájába került a mindenfelé elhelyezett munkákat megtalálni.

Amennyiben a mostani szereplésemhez ugy jutottam, Pilátus a Credóban, miután t. Molnár L. alelnök ur családi okból keletkezett távolléte miatt őt helyettesíteni kellett, ugyszólván a tizenkettedik órában értesültem a cselekvésem teljesítéséről, így tehát már azt is nagy nehezen tudtam kijárni, hogy segédeink munkái a fő utvonalon levő szekrényekben legyenek elhelyezve. Hogy az nem egymás mellett levő szekrényekben történt, annak tulajdonítandó, hogy egyes munkák csak a megnyitás előtti napon lettek beszálitva, holott azokat 10—15-ig kellett volna beadni. További indokul pedig a fentemlített fejtelenséget lehetne felhozni.

A mi iparunk részéről, tekintettel hogy aránylag milyen kevesen üzik a hajmunkát, a kiállítást ugy a tárgyak mennyiségére, — miután 7 tanonc 18 tárgyat és 20 segéd 42 tárgyat állított ki — valamint a kiállított tárgyak elkészítésére vonatkozólag elég eredményesnek nevezhető. A bíráló bizottság működése közben azon tapasztalatot szerezte, hogy egyrészt oly tökéletes szakképzettségre való munkákban gyönyörködhetett, miszerint iparunk fejlődése iránt a legjobb bizalommal lehet, másrészt azonban oly silány munkát szemlélhetett, melyért Piripócs is röstelkedett volna. Tehát jövőre csak az állitson ki, a ki az arra való képzettséggel rendelkezik, vagy az ipartestület elnöksége csak az előzetes vizsgálat után engedje arra az alkalomra készült munkákat kiállításra bocsátani.

Az egyes kiállító, valamint a munkákra vonatkozólag részletesen ki nem terjeszkedek, mert mig ezen cikk a nyomdafestéket látja, az oda ítélt díjak ugyis a kiállított tárgyak mellé közszemlére lesznek kitűzve, másrészt pedig, mig az meg nem történt becsületszóval, a titoktartáshoz vagyunk kötve. Azért leghelyesebbnek vélem és részemről legmelegbben ajánlom, hogy minden szaktárs, ugy a mesterek, mint a segédek, sőt a tanoncok is látogassák meg mindannyian a kiállítást és az a tökéletes képzettséggel temér-

dek szorgalommal és dicséretes igyekezettel összehalmozott munkának szemlélése, bőven fogja kárpótolni ezen igazán csekély pénzbeli és időbeli áldozatért, melyet e tekintetben hoznak. Azonfelül ilyen tömeges látogatásnak nagy erkölcsi értéket is tulajdonítanak, mert ha a magas kormány azon tapasztalatot vonná le azon kiállításról, hogy a fővárosi iparosok milyen érdeklődéssel vannak a saját vérbelijeiről — örömtől sugárzó arccal mondta nekem Dr. Kovács Gyula kiállítási igazgató, hogy mult vasárnap 800 látogatója volt a kiállításnak — akkor bizonynyal állithatom, hogy az illető helyen is több figyelemmel lesznek a kisiparosok bajai és kívánságai iránt.

Amint a fáradt test a szabad természetben felüdül és új életerőt vesz, ugy mindazok, kik ezen kiállítást megtekintik, munkakedvüket fel fogja éleszteni és további működésre és előrehaladásra serkenteni.

Fogadjak tehát minden kiállító szaktársaim, mint kiváló képzettségükkel ernyedetlen szorgalmukkal és azon nemes ambícióval nemcsak saját egyéniségüknek, hanem egész iparunknak elismerést és dicséretet szereztek, leghálásabb köszönetemet és szívem legmélyéből jövő gratulációt, a jól kiérdemelt kitüntetésekért.

Két epizód találjon még helyet e cikk keretében, ami velem a kiállítás területén történt. A kiállítás megnyitása után a nagyméltóságú kereskedelmi miniszter ur az egész területen körüljárva, az egyik szekrényünkön állva — mer sajnos, csak egynél állhattam — a kiállítási igazgató által bemutatva lettem, amint tárgyainkra egy röpke pillantást vetve, talán nem jövén egy elmésebb ötlete, azon kérdéssel fordult hozzám — fehér szakállát simitva — vajon nem tudnék egy jó tanácsot adni ezen csunya szín eltüntetésére. »A borotva, vagy hajfesték a legegyszerűbb szer kegyelmes uram, erre majdnem ijedve szolt: az radikális szer. Mire én némi merészséggel feleltem, hogy a mi iparunkon is csak radikális intézkedés segítene. Ugy! Ugy! Mosoly, kézzsoritás — nem tulajdonítottam annak semmi következményt, de mégis nagy örömmel olvastam a legközelebbi augusztus hó 23-ára keltezett „Magyar Ipar“ számában, hogy a miért mi annyit memorandoztunk, deputációztunk tudniillik a fűrdő ugy a legjobb kívánságunk szerint van megoidva. Az erre vonatkozó folytatását a szerkesztő urra bízom.

A második epizód, mint tudva van Felséges királyunk augusztus 27-én kiállításunkat legmagasabb látogatásával kitüntette, körutján szekrényünk előtt azon megjegyzéssel állt meg, „hogy nagyon szép ipar, de nagyon fáradságos is“ — és sok türelem is kell hozzá volt az én alázatos feleletem, a mit Ő felsége azzal fejezett be: „Ilyen türelemre mindannyiunknak szükségünk van!“

Tehát sok-sok türelem tisztelt szaktársaim.

Befejezésül a versenyfésülésre vonatkozólag, értesitem t. szaktársaimat, hogy kölcsönös megállapodás után az szeptember hó 6-án Vasárnap délután fél 3 órakor veszi kezdetét. A t. szerkesztőnk, szaklapunk 14-ik számában közölt lelkes felhívása, termékeny talajra talált, miután közel 30 versenyző jelentkezett, kik jól felfogott érdekükben ugy a saját mint egyáltalában az iparunk tekintélyének emelése érdekében megragadják azon igazán ritka alkalmat, hogy ugy a hivatalos faktorok, valamint a nagy közönség előtt bizonyítják, hogy a magyar fodrász, képzettség, jó izlés tekintetében bármely más ipar vagy nemzetbeli tekintetében, bátran felvesszi a versenyt.

Ipartestületünk előljárósága méltatja is segédeink ezen

Eredeti ROXO borotvák és élfínomító kövek egyedül ZAORÁL JÁNOS-nál kaphatók.

nemes törekvését a mennyiben 100 koronát szavazott a díjazások céljára. Álljunk tehát össze legyen az mindannyiunkra iparunk ünneplése és forduló pontja a jobb jövőre.

Réthly Arpád.

A borotválás története.

— A D. A. F. Z. után. —

A borotválást már az ó-korban ismerték. Nálunk diszül szolgál a férfiak bajusza és szakála, azonban energikus, élesen metszett arcnál a szakálviselet sokat elvon annak szépségéből. Mégis a nők inkább kedvelik a bajuszos szakálás férfiakat, miként azt az a közmondás, mely bizonyára nőtől származik, is dokumentálja: bajusztalan ajkáról a csók olyan, mint a sóatlan leves. Ámbár ezt a szállóigét most már kevésbé lehet hallani, ez is feledésbe megy, mint sok szakál és bajuszviselet. A borotválás az emberi nem hiúságára vezettető vissza és ezen szemponttól tekintve, meglehetősen érdekes.

Az ó-korban némely kasztnál (népnél nem) a szakálviselet az erő kifejezése volt, sőt szent viseletnek tartották, és guny, valamint büntetés érte azt, ki eltávolította, vagy nem eléggé ápolta. A borotválás szokása tehát visszanyulik az ókorba. Így az ó-kori Egyiptomban nemcsak a szakált és bajuszt, de a fejet is borotválták. A magasabb társadalmi tényezők, a mágnások azonban nem kedvelték a teljesen leborotvált arcot, hanem megkülönböztetésül is négyszegletű kis szakált viseltek az állon. Pharaó állítólag hosszabb és jól ápolt hegyes szakált viselt. Assiriában, Babyloniában és Perziában hosszú szakált viseltek. Assiriában Nabukadonázár idejében kezdtek borotválkozni. De azt, mit mi a borotválás alatt értünk, az ó-korban nem ismerték. Csak később kezdték meg a borotválást az Alontiak, egy harcos nép, mely előbb Tráciában, majd Makris szigetén lakott. Ezek arra a tapasztalatra jutottak, hogy a harcban hátrányukra van a szakál és hajviselet ézeért a haját tőből lemetszették és a szakált borotválták.

A görögök és rómaiak viszont szakálviselők voltak. Csak Nagy Sándor Krisztus előtt 300 évben vezette be katonáinál a borotválást, mely után az a népnél is általánossá vált.

Görögországból terjedt a borotválás tovább.

Dyonisos Syrakus zsarnoka, ki folyton életéért rettegett, tüzes dióhéjjal hagyta szakálát leégetni, mert félt a borbély késétől.

Az első borbélyok 300 évvel Krisztus előtt jöttek Rómába. Állítólag az első borbélyt P. Lucinius Mönas hozta Rómába Siciliából. Általános szokássá azonban a borotválás csak Scipio Africanus alatt 200 évvel Krisztus előtt lett Rómában. Azonban a későbbi Hadrianus császár ismét behozta a szakálviseletet Rómában.

A germánoknál a levágott vagy leborotvált szakál a szolgaság jelképe volt.

A tonzurát Arochetus pápa hozta be a papoknál (101. évben Krisztus után), sőt a papok gyűlése bizonyos napokat meg is határozott, mely napon a pap magát megborotválni volt köteles.

A tulajdonképeni borotválás mint mesterség azonban csak a középkorban keletkezett, a mely időben minden borbély egyszersmint fürdőtulajdonos is volt. Ilyen borbélyüzletek keleten még most is vannak.

Midőn a spanyolok Amerikából olyan hajbetegséget hoztak Európába, melynek következtében a haj teljesen ki-

hullott, sokan azt hitték a betegség megkíméli őket, ha leborotválkoznak. Ennek következtében aztán a borotválás óriási mértékben terjedt.

Franciaországban ismét más ok miatt terjedt a borotválás. Ugyanis midőn XII. Lajos a trónra lépett nem viselt szakált, őtet utánozták az udvaroncok, ezeket a mágnások és a mágnásokat a nép.

Legtovább tartotta magát a szakálviselet Oroszországban, hol nagy Péter alatt (1682—1725) kezdtek borotválkozni.

Sok ideig a szakálviselet az iskolákban nemcsak a növendékeknek, de a tanároknak is meg volt tiltva. De napjainkban itt sincs már kényszer. A szabad akarat uralodik a borotválásnál is.

A copf.

A közhelyek közhelyévé vált khinai copf etnográfia történetéről érdekes cikket írt Kompóthy Jób tengerészkapitány a Magyar Tengerpart című lapban. Az illusztrált ujságok olvasói — mondja a cikkíró — gyakran látják a khinai katonákat és tiszteket egész térdig, sőt sokszor bokáig érő copfokkal lerajzolva. Ez a fura dolog, katonákról lévén szó, első pillanatra szerfelett nevetségesnek tetszik. Ám azok kik a mennyei birodalom fiait ezért a szokásukért kinevetik, nem is gondolnak arra, hogy csak a múlt század elején még a mi katonáink is copfot viseltek s hogy az angol haditengerészetben egész a megelőző generációig hordták azt. Természetesen az európai copfok nem voltak olyan hosszúak, mint a khinaiaké, de viszont az európai copfok be voltak puderozva s ez a divat a katonaságnál sokkal tovább divott, mint a polgároknál.

A khinaiaknál a császártól a legutolsó hordárig, mindenki viseli a copfot, amelyre nagyon is büszkék. A papoknak, kiknek a copf viselete el van tiltva, a fejük teljesen le van borotváltva, ugyancsak a fiuké is, kik még nincsenek tizenkétévesek. A lányok egész férjhezmenetelükig bontott, vallra eresztett haját viselnek.

A tizenharmadik század közepéig a khinaiak a mienkéhez hasonló rövid copfot viseltek s csak a Ming-dinasztia elűzése után hozták divatba a mandzsuk a hosszú copfot. A mandzsuk nem viseltek akkor copfot, de okkupálva lévén országuk, kellett, hogy ők is viseljék, jelül annak, hogy ők is hű polgárai a mennyei birodalomnak. A császár ugyanis megparancsolta a birodalom összes borbélyainak, hogy járják be egyik kezükben a borotvával, a másik kezükben pedig a karddal, a városokat és falukat szabad választást engedve a khinaiaknak, hogy a fejüket vágassák-e le, vagy a hajukat. A tulnyomó többség persze a kevésbé veszedelmes hajlevágást választotta . . . Ez a drákói törvény több kisebb-nagyobb felkelésnek lett az okozója s a borbélyok közmegvetés tárgyai lettek. Az új dinasztia legnagyobb császára ekkor békés eszközöket választott, hogy a copf viselésére rávegye meghódított új alattvalóit. Megparancsolta, hogy minden elitelt bűnösnek copja tőben levágassék. Az eszme kitűnően bevált s a copf viselete a legrövidebb idő alatt általánossá lett egész Khinában. A borbélyoknak, akik Khinában mint állami hivatalnokok működnek, megengedték hogy boltajtajuk felett egy olyan hosszú bambuszbotot tűzenek ki, mint a milyen kettő az előljáró s négy a megyefőnök lakása homlokzatát díszíti. Így egyszerre tiszteletreméltó potentálok lettek. Az Amerikába kivándorló borbélyok ezt a szokásukat az Ujvilágba is magukkal vitték s tényleg

Eredeti ROXO borotvák és élfínomító kövek egyedül ZAORÁL JÁNOS-nál kaphatók.

az amerikai borbélyüzletek cégére ma is a bolt felett rézsztosan kifüggesztett s cifrára kifestett khinai tisztai bambuszok.

Khinában a legnagyobb tisztelet illeti meg a szakált hordó férfit, amelynek viselése csak a mandarinoktól felfelé van megengedve. A kisgyermek haját nagyon érdekesen hagyják nőni. Itt-ott a koponyán apró hajcsomócskákat hagynak s a közök gondosan ki vannak borotválva. Tizenkétéves korukban aztán őket is úgy borotválják, mint a felnőtt férfiakat s copfot eresztenek.

Hogy a copf lehetőleg dus legyen, a khinaiak lófarkot és hamis haját fonnak hozzá, s hogy lehetőleg térden alul érjen, vörös vagy fekete selyemszalagot is fonnak bele, amely a copf végén bojtot képez.

A gyászoló khinainak harminc napig nem szabad sem a fejét borotválni sem a haját befogni, s egyáltalában a fejét tisztítani. A császár halála esetén százegy napig nem szabad a fejét gondozni. Ezek után könnyen elképzelhető ilyen esetben a sok millió copfos tisztátlan arcú nép undok látványa. A szegény borbélyok ilyenkor henyélésre vannak kárhóztatva s éheznek. A mint a nehéz gyász elmulik, fehér szalagot fonnak a khinaiak a copfba. De azok, akik sokat dolgoznak, kék szalagot fonnak hozzá, amely kevésbé piszkolódik. A tengerészek, hajómunkások, csonakosok stb. copjukat kis kontyba kötik, hogy a munkában ne legyenek gátolva. Mindazonáltal, ha egy munkás egy magasabb személylyel szóba áll, le kell eresztenie a copfot, mert Khinában nagy tiszteletlenségnek veszik azt, ha valaki felkötött copffal beszél előkelőbb személyiséggel. A khinai nagyon büszke a copjára s azt, bárhová vetődik el a nagy világban, mindig a legnagyobb gonddal ápolja. Semmi sem sértőbb egy khinaira nézve, mint ha a haját lenyírják.

Mikor néhány évvel ezelőtt a vegetariánusok szektája háborút üzent a copfnak és Pekingben az utcán, boltokban, lakásokban s a színházakban orvul levagdalták ezt a diszt, a városban iszonyu izgatottság uralkodott. A hatóságok megparancsolták, hogy senki éjjel a lakásából ki ne mozduljon s azt gondosan elrejtse. Bizonyos pontjain Pekingnek falakat emeltek a varázs megtörésére. A Taotai vagyis a pekingi prefektus mint csalhatatlan óvszert ajánlotta, a hajba vörös fonalat fogni. Hangcionban a mágisztrátus hivatalos falragaszok utján még biztosabb módszert ajánlott. Három szelet sárga papirosra három fekete betűt kellett felírni. E papirszeletek egyiket meg kellett égetni s a hamut teában meginni, a másikat a copfra kellett ragasztani, a harmadikat a ház ajtajára kiszögezni. Végül, hogy a vegetariánusok kedvét végleg elvegyék a copf levágástól, ahogy egyet elfogtak, annak azonmód leütötték a fejét.

Ha valami — szerintük természetfeletti — történik, az elsők, kiket e miatt gyanuba fognak, az európaiak s főleg a szegény misszionáriusok. Egy félszeg mozdulat, egy önkéntelen arcrángás halálra képes fokozni a mély gyűlöletet, melyet e ferdeszemű, sárga, babonás faj táplál a fehérek iránt, s különösen olyankor, mikor a nép izgatott s lázong, kell a copfot még nagyobb tiszteletben tartani. Furra bizarr állapot ez, ám azt is megszokja az ember itt. Nálunk odahaza is sok bolondságot láthatunk. Vannak például, akik élvezettel megeszik a kukacos sajtot s a szalonka beleit, mikor tisztességes ételt is ehetnének. Hát okosabbak ezek az urak az itteni copfos kollegáknál?

Vegyes hírek.

Eljegyzés. Hausner Adolf segéd szaktársunk, eljegyezte Kövesi Vilmos Kis-Celi szaktársunk bájos és szép leányát Paula kisasszonyt. Üdvözljük az új jegyespárt.

Kereskedelmünk és iparunk. A budapesti kereskedelmi és iparkamara terjedelmes munkát adott ki, amelyben a magyar kereskedelmi- és iparviszonyokról szól az 1902. évre vonatkozólag. A munka nagyon részletesen és alaposan foglalkozik a kereskedelmi és ipar ügyekkel, statisztikával.

Szakiskola. Szeptember hó 4-én este 9 órakor nyílik meg ipartestületünk helyiségében. Tanárok: Női fésülésben: Kövessy Ferenc, hajmunka és színházi fodrászatban: Gallik Arthur, uri fodrászatban: Fülöp Mihály. Előadások tartatnak hétfőn és csütörtökön: női fodrászattól, szerdán: uri fodrászattól és pénteken: hajmunka és színházi fodrászattól. Tandij 8 korona. Beiratkozni lehet Molnár Lajos urnál, a szakiskola igazgatójánál, (IV., Kishid-utca 10.) vagy előadás alkalmával az ipartestület helyiségében.

Azt hisszük fölösleges segéd szaktársaink figyelmét különösen fölhívni ezen fontos és áldásos intézményre.

Betöréses lopás. A rendőrség inspektiós könyve ritka vakmerőséggel elkövetett betörésről ad hírt. A város legélénkebb utcájában levő Filipánits-féle kalaputcai borbély üzletbe a napokban egy éjjel Parsche Lajos fodrászsegéd betört és kenyéradóját meglopta. A betörő ezelőtt három héttel lépett be a fentnevezett üzletbe s minden jel arra mutat, hogy belépése után nemsokára megfogamzott benne a betörés gondolata, Erre enged következtetni azon körülmény is, hogy egyik ösmerősénél kérdezősködött, minő módon lehetne utlevél nélkül Romániába jutni. Egyszersmind megkérte, hogy főnökének e beszélgetésokről mitse emlitsen Parsche előre elkészülvén tervével már csak az alkalmat pillanatra várt, hogy azt keresztülvihesse.

Az üzlet zárásánál Parsche utolsó jött ki s e közben magához vette az udvarra vezető ajtó kulcsát. Még kapuzárás előtt visszatért, kinyitotta az ajtót és bement az üzlethelyiségbe s a legnagyobb lelki nyugalommal hozzálátott munkájához. Felfeszített négy Wertheim zárral ellátott asztalfiókot, melyekben az üzlettulajdonosa pénzét, irományait stb. tartott. Szerencsére nem volt oly nagy készpénzösszege fiókokban s annak is egy részét szetszórva, a földön hagyta a tolvaj. Körülbelül kétszáz negyven koronát vett magához. Ezenkívül eltulajdonított egy aranyórát láncsal háromszázhusz korona értékben, öt finom borotvakést és két ollót. Miután még saját és főnökének munkakönyvét is zsebrevágta, bezárta az ajtót, a kulcsot az udvaron eltávozott. A rendőrség a betörő kézrekerítésére megtette a legszélesebb körű intézkedést. Ha valaki a betörőre vonatkozólag valami felvilágosítást, vagy fényképet tudna adni, az kérik, hogy Szalay Géza szaktársunkhoz (VII., De.nbinszky-utca 31.) juttassa, hol az illető jutalomban is részesül.

Felelős szerkesztő: *Paulik József.*

Lapszerkesztő bizottság: *Joszt Péter és Réthly Arpad.*

Kiadja: *Nagel István könyvnyomdája Budapest, VII., Vörösmarty-utca 17.*

Fodrász üzlet.

Erdély egyik nagyobb városában elsőrangú szálloda alatt, amely biztos megélhetést nyújt családi körülmények miatt igen jutányos áron eladó. — Cim a kiadóhivatalban.

Eredeti ROXO borotvák és elfinomító kövek egyedül ZAORÁL JÁNOS-nál kaphatók.

35 éve fennálló fodrász üzlet

a főváros legforgalmasabb helyén, nagy raktárral
eladó, melytől tulajdonos gyógyíthatlan betegsége
miatt, megválni kénytelen.

Vételhez szükséges 5000 korona. Csakis szakem-
berek jelentkezhetnek.

Leveleket kérek főnyeremény cím alatt a kiadóba.

A t. cz. fodrász és borbély urak figyelmébe aján-
lani az általam

„Kurucz bajuszpedró”

név alatt forgalomba hozott bajuszpedró készítményemet,
melyet **fémfedeles üvegtégelyekben** és kimérve
kilogrammm számra árusítok.

Ezen bajuszpedró 5 tucaton felüli rendelés ese-
tén a megrendelő nevével s igen csinos címkével lá-
tom el.

Árak: Kis tégely k. 1.50, közép k. 2.20, nagy k. 3.—
tucatonként, csinos dobozba csomagolva.

Mintával kívánatra bérmentve szolgál:

SIMON AURÉL gyógyszerész
Misztótfalu (Szatmár-mezőye.)

Continental kávé import társaság.

Budapest, V., Lipót-körút 13.

Árjegyzék kivonat.

Az árak Budapesten átvéve értendők.	Nyers Pörkölt kilója	
	Korona	
Reklám kávé, Santos faj tiszta	1.80	2.25
Superior háztartási kávé tisztaizű	2.—	2.50
Jamaika nagyszemű világos	2.20	2.75
Domingó előkelő jó kávé Jáva faj	2.40	3.—
Ceylon, Salvador Cuba faj	2.60	3.25
Jáva kávé libériában óriás nagy	2.40	3.—
Legf. Malabár, vagy Martinik	2.80	3.50
Legfinomabb és nagyszemű Cuba	3.20-tól	4-től
Portorico, Mocca vagy arany Jáva	3.60-ig	4.50-ig
Gyöngykávé minden faj	2.40-tól	2.80-tól
	3.60-ig	4.50-ig

Continental tea keverékek 4 koronától feljebb.

Continental Cacao hollandi gyártmány 5 és 6 korona.

Continental maláta kávé 1/10, 1/8, 1/4 ko. csomagban 72 fillér.

Saját gyártmány.

3 1/2 kilós postacsomagokban, ha többféle is bérmentve
küldünk bárhová kilónként a postadíj felszámításával.

Nagyrabecsült vevőink tájékoztatására van sze-
rencsénk megjegyezni, hogy budapesti raktárunkon
csak **legfinomabb és legnemesebb** kávékat tartjuk; a
forgalomban annyira elterjedt **festett mosott és pra-
parált kávék** raktárunkon nincsenek. Külföldi raktá-
runkból (logkisebb mennyiség 60 kilo), minden létező
kávéfaj kapható. Mintákkal szívesen szolgálunk

Continental kávé import társaság

Budapest, V., Lipót-körút 13.

Hagenmacher palota a vizsinházzal szemben

T telefon 818.

Continental kávé import társaság.

Continental kávé import társaság.

LIPP FERENCZ

— **mű-köszörűs mester** —
Budapest, IX., Soroksári-utca 5. szám.

Villanyerőre berendezett borotva homoru mű-köszörűde
es aczlaru raktar.

Ajánlom a tekintetes fodrász és borbély urak részére
az üzletemben legujabban megérkezett

valódi angol borotvákat

melyek saját műhelyemben lettek kiköszörűlve francia
él, félhomoru, vagy egész homoruan darabonként 1 frt
50 krért bármilyen szélességben jótállás mellett. Ugy-
szinte valódi angol és francia haj és szakálvágó ollók
és gépek. — A vidéki megrendeléseket a legpontosab-
ban azonnal, a köszörűléseket pedig 6 nap alatt teljesitem
jótállás mellett. — A nálam vásárolt tárgyakat nem
tetszés esetén vissza fogadom kicserélni.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Londonba utazók figyelmébe

ajánlom

fodrász-segéd elhelyező helyiségemet

Állásközvetítés egész nap. Helyiségem a fodrász-se-
gédék találkozási helye. Levélbeli megkeresésre 50 fillér
válaszbélyeg.

70 Cleveland Str. Euston Rd. W. Restaurant.

Dreszmann Károly

BUDAPEST,

VII., Rottenbiller-utca 6/a.

Villanyerőre berendezett

HOMORU-KÖSZÖRŰLDÉJÉ

Ha Ön

Wenn Sie

csakugyan elsőren-
dű köszörűlést óhajt
borotva-késén, ugy-
szíveskedjék azt
címemre egész
nyugodtan bekül-
deni, biztosítom,
hogy állandó vevőm
fog maradni.

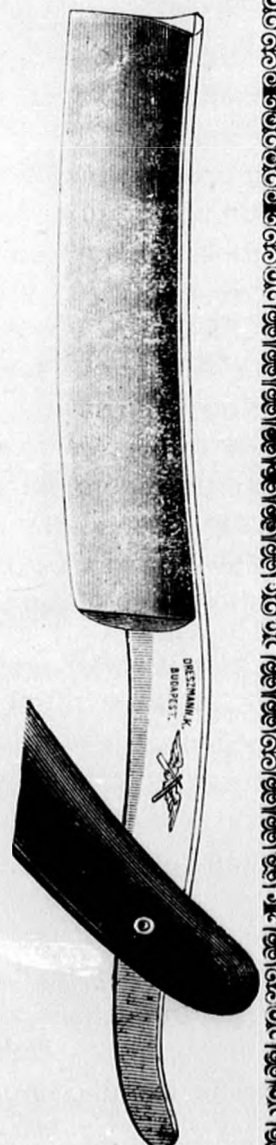
einen wirklich erst-
klassigen Hohl-
schliff (unter Garan-
tie) haben wollen,
so senden Sie Ihre
Rasirmesser ver-
trauensvoll an meine
Firma und ich bin
überzeugt, dass Sie
dauernd meine Kun-
de bleiben werden.

Ajánlom

LEGNAGYOBB ACZÉL RAKTÁRAMAT.

Képes árjegyzékkel
kívánatra ingyen
és bér-
mentve szolgálok

Első és legrégebb német

MŰ ES BERETVA KÖSZÖRŰLDE JOSEF HELLER, MÜNCHEN

RUMFORDSTRASSE 1/a

Legnagyobb raktár legjobb saját holköszörülésű
valódi angol beretvákban

Sz.		K. fill.	Sz.		K. fill.
1	Széles fekete nyéllal	2 15	13	Bengall 1/2 széles	2 15
2	1/2 széles „	2 15	15	Bengall 1/2 széles ff	3 15
3	Széles finom fekete „	2 60	43	Bengall köszorúval 3/4 sz.	3 30
4	1/2 széles „	2 60	18	Pfeifen 1/2 széles ff	3 —
6	1/2 széles ff	3 —	31	Jos. Elliots 1/2 széles	2 10
7	Széles ff lapos nyél	3 60	14	Jos. Elliots 1/2 széles ff	3 —
8	1/2 széles ff „	3 60	38	S. Pearson & Cie. 1/2 széles	2 40
9	Széles ff „	4 15	19	S. Pearson & Cie. 1/2 „ ff	3 10
9 1/2	1/2 széles ff „	4 15	48	Johnson 7 csillag	2 15
11	Wiener Schaberl	3 —	34	Johnson 7 csillag ff 1/2 szél.	3 20

Köszörülési árak:

	K. fill.		K. fill.
Borotva, uj él köszörülése	— 60	Beretve, uj, vastag, ho-	
> francia	— 60	moru	1 —
> homoru köszörülés	— 70	Minden olló	— 40
> vastag vagy ki-		> uj csavar	— 25
csorbult homoru	— 85	> hajvágógép	1 20

Valamennyi **uj beretva** francia köszörüléssel is szállítatik, a régi beretvák, hajvágó ollók és hajvágó gépek köszörülése legrövidebb idő alatt és legpontosabban eszközöltetnek

Valódi francia hajvágó ollók legfinomabb „Pierron“ jegyűek 4 kor. 15 fill.-től feljebb. Német haj és csiptető ollók, úgy mint mindennemű haj- és szakállvágó gépek.

Sárga és zöld lehuzó kövek, lehuzó szijak, valamint különféle fodrász eszközök. Teljes üzleti berendezések.

Elsőrangú mintaterem saját házában.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek.

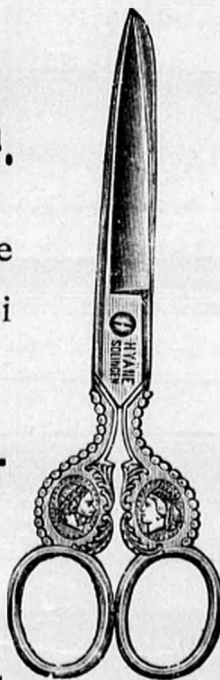
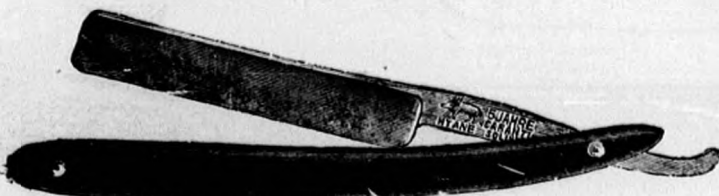

Solingeni aczélárugár „Hyäne“.

Meixner M. Főraktár: Ausztria és Magyarország részére **Kolozsvár.**

A. t. fodrász és borbély urak részére gyártmányait a legszigorubb nagybani gyári áron szállítja.

Arjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

FLASNER LAJOS

Első magyar villanyerőre berendezett borotva homoru köszörüldéje és aczél áru raktára

Budapest, VIII., József-körut 17.

Van szerencsém a tisztelt borbély és fodrász uraknak b. tudomására adni, hogy aczél áru raktáramat sokkal megnagyobbítottam, ennek folytán a legfinomabb angol borotvákat tartom raktáromom, melyek saját műhelyemben lesznek köszörülve. Ára drb.-ként 2.80 fill.-től kezdve felfelé. Haj- szakáll-vágó ollók, melyek a legfinomabb aczélból készítve és kéz által kovácsolva vannak, melyek a leghíresebb angol, francia és solingeni gyárakból vannak raktáromon.

Azon kívül raktáromon tartok mindenféle legjobb haj- és szakáll vágó gépeket, ugymint Bariquand & Marre, Juwel, Comfort, Ideál, Koh-i-nor, Atlasz és Dalila. Az említett Dalila haj- és szakállvágó gép, melynek Bariquand & Marre a gyárosa és a legutóbbi találmánya és jelenleg a legjobb és a tisztelt borbély- és fodrász uraknak legjobban ajánlom, azért, mert a Dalila gép könnyű járása által munkaközben az ember kezét nem fárasztja.

Nagy választék belgai olaj fenő kövekben, úgy mint fenő szijak (gurtni), köröm csipő, köröm reszelő, stb.

Minden nálam vásárolt szerszám jó minőségéért jót állok, a meg nem felelőt vissza veszem és kicserélem.

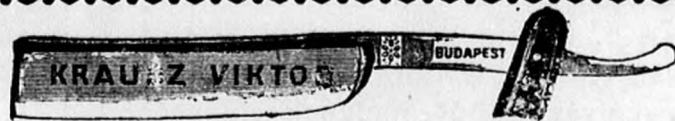
A legujabb haj- és szakáll-vágó gép köszörülő gépet kaptam, melylyel azon célt értem el, hogy ezentúl a haj- és szakáll vágó gépeket olcsóbban jobban és gyorsabban tudom köszörülni.

Köszörülési árak:

Egész homoru	1.20 fill.	Hajvágó olló	50 fill.
Fél homoru	1.20	Szakáll vágó olló	50
Francia	1.20	Haj vágó gép	80
Borotva uj él	— 60	Szakáll vágó gép	80

Fodrász segédek állás elnyerésre ajánlatnak, úgy helybeni, valamint vidékre, tekintettel nagy ismeretségemre.

Képes árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

KRAUS VIKTOR

villamos erőre berendezett mű- és beretva homoru-köszörüldéje
BUDAPEST, VII., Király-utca 78. szám.

Aki

beretvát, ollóit, hajvágó gépeit stb. kitűnően, jótállás mellett óhajtja köszörültetni, forduljon bizalommal fenti céghez. Legolcsóbb bevásárlási forrás mindennemű elsőrangú acélszitményekből. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Wer

seine Rasirmesser, Scheeren, Haarschneide-Maschinen etc. vorzüglich mit Garantie geschliffen haben will, der wende sich vertrauensvoll an obiger Firma. Billigste Einkaufsquelle in sämtlichen I-ma Stahlwaaren. Provinzaufträge werden prompt effectuirt.

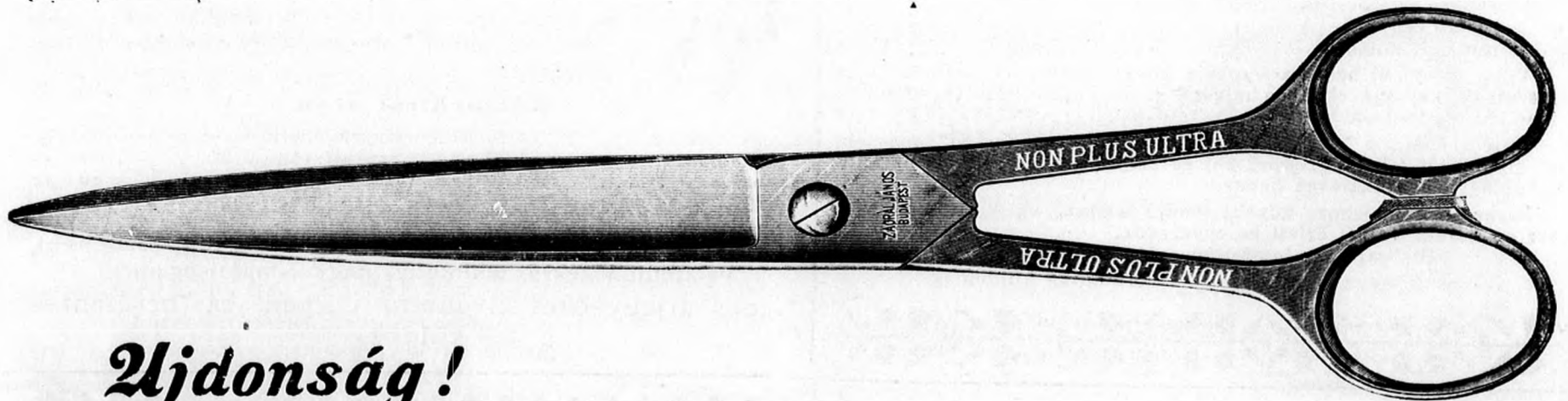
1^{SO} MAGY. VILLÁNY ERŐRE BERENDEZET BOROTVÁHOMORÚ KÖSZÖRÜLŐ MŰHELY ÉS SAJÁT GYÁRTMÁNYÚ ACZÉLÁRÚK RAKTÁRA.

Gyáriraktár, a legjobb Angol Német, Francia, és Svéd aczélárúkból.
Szabadalmak tulajdonosa, Magy.kir, Francia, Német birodalmi mintavédjegy, és Osztr. szab.

Képes árjegyzékkel kívánatra ingyen és bérmentve szolgálók.

Erste ungarische Rasirmesser hohlschleiferei mit electrischen betrieß.
Lager von SELBST erzeugten Stahlwaaren. und Fabriks Lager aus den besten Englischen, Deutschen, Französichen u. Svédischen Stahlwaaren.
Inhaber von K. Ung. Östr. patente u. Deutschen Reich musterschutz.

Kitüntetve a párisi világkiállitáson 1900. ezüst érem.

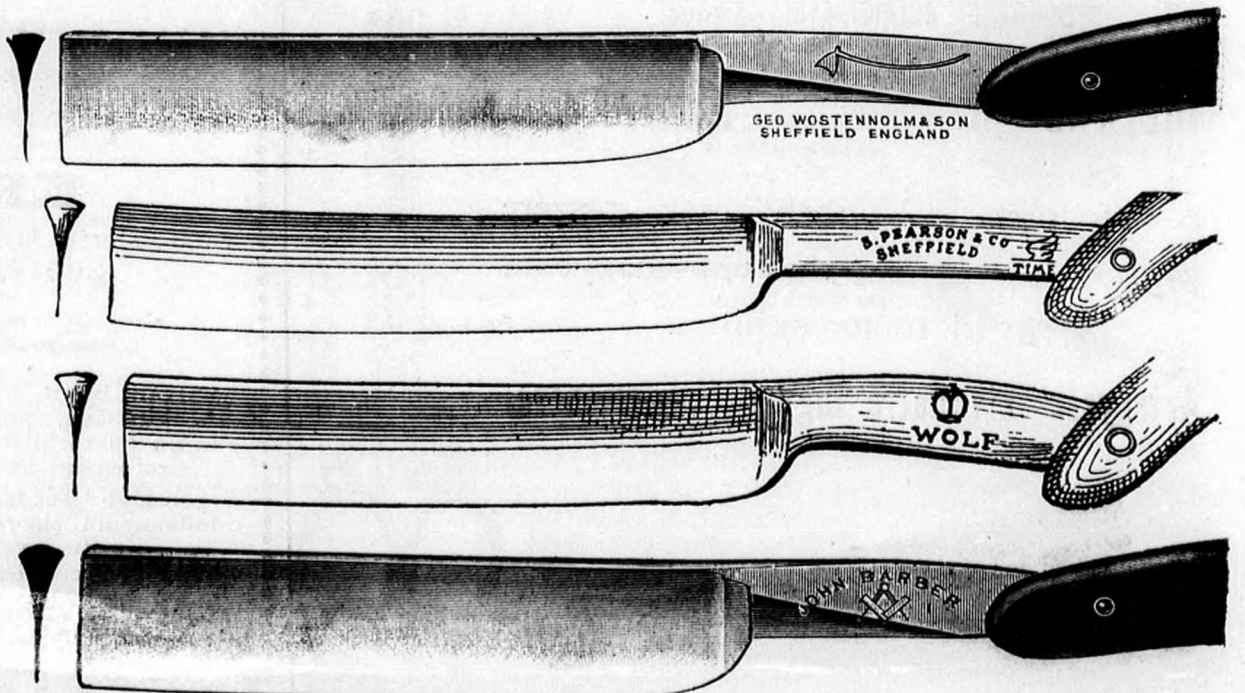

Újdonság!

Van szerencsém az igen tisztelt fodrász uraknak b. figyelmükbe ajánlani az általam feltalált (Non plus ultra) törv. védett haj- és szakálvágó ollót, melynek előnyei a következők: a nikkelezett fogantyúk kitűnően kézhez állók és vágás közben össze csattanó pontok laposak, még pedig az egyik észe gummival van ellátva, úgy hogy vágás közben teljes csöndben működik és a vendégre annyira kellemetlen és idegességet előidéző csattogtatás teljesen ki van zárva.

Ezen olló a legkitűnőbb angol aczélból van kovácsolva és a vágó pengék igen jó, tartós élűek, laposra vannak köszörülve, a mi felfelé hajvágásnál a legjobbnak bizonyul. Ennek alapján ezen ollót a legjobban ajánlhatom és a következő árak mellett szállítom

18	cm. hosszúságban	3	kor.	60	fill.
18½	"	4	"	—	"
19	"	4	"	40	"
20	"	5	"	—	"

Az összes fent ábrázolt borotvák saját műhelyemben vannak köszörülve, használathoz egész készen felve, darabonként francia élű ⅜ keskeny 3 kor., félkeskeny ⅜ 3 kor. 20 fill., ½ széles ⅜ 8 kor. 40 fill., ugyanazok félhomorú vagy egész homorú élű ⅜ keskeny 3 kor. 20 fill., ¼ félkeskeny 3 kor. 40 fill., ⅝ félshéles 8 kor. 60 fill., ⅞ széles 4 kor.